

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุในส่วนที่กรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้ส่วนราชการต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นของรัฐ ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุในจังหวัดพัทลุง ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ดินราชพัสดุ สภาพแวดล้อมด้านการเมือง/กฎหมาย สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในจังหวัดพัทลุงที่ใช้หรือมีสิทธิใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 54 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล นำเสนอข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง (ระดับ 8)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและการใช้ที่ดินราชพัสดุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่บริหารงานหน่วยงานสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม มีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานจำนวน 11 – 30 คน มีอำนาจเต็มที่ในการดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับการปกครอง (คุ้มครอง) ดูแล บำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ ตามกฎระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ราชพัสดุเป็นบางกรณี และบางกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญจะเป็นผู้พิจารณาในขั้นต้นก่อนนำเสนอให้ผู้มีอำนาจสูงสุดพิจารณา ในขั้นสุดท้าย ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง ขนาดเนื้อที่ 11 – 50 ไร่ เพื่อเป็นทั้งที่ตั้งสำนักงาน และบ้านพัก ไม่เคยคืนที่ดินราชพัสดุให้กรมธนารักษ์นำไปดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชน และเพื่อพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจหรือพาณิชย์กรรม ไม่เคยแบ่งที่ดินราชพัสดุให้หน่วยงานอื่นใช้ ไม่มีการบุกรุกที่ดินราชพัสดุในความครอบครอง

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดพัทลุง

ปัจจัยโดยรวมที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลาง ยกเว้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ดินราชพัสดุ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับมาก ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมา ได้แก่ปัจจัยด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/ กฎหมาย และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ดินราชพัสดุ

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ดินราชพัสดุโดยรวมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.88 โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ทำเลที่ตั้งของที่ดิน

จำแนกตามประเภทหน่วยงานบริหารราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค และสังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน

จำแนกตามภารกิจของหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศ และภารกิจอื่นๆ (ป้องกันภัย การเงินการคลัง คมนาคม ชลประทาน สื่อสารมวลชน ฯลฯ) ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านทำเลที่ตั้งของที่ดิน ส่วนที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม และภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน และที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ กับภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสามด้าน ได้แก่ ด้านทำเลที่ตั้งของที่ดิน ด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน และด้านศักยภาพและมูลค่าของที่ดิน

จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน จำนวน 11-30 คน จำนวน 51-100 คน และจำนวน 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความแตกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน ส่วนที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ 31-50 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ต่อปัจจัยย่อยด้านทำเลที่ตั้งของที่ดิน

จำแนกตามจำนวนแปลงที่ดินที่หน่วยงานใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 2 – 3 แปลง จำนวน 4 – 9 แปลงและจำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านทำเลที่ตั้งของที่ดิน กับด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน

2. ปัจจัยด้านการสื่อสาร

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการสื่อสาร โดยรวมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.39 โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ กับด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

จำแนกตามประเภทหน่วยงานบริหารราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน กับด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ ส่วนที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสี่ด้าน ได้แก่ ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของที่ดินราชพัสดุและเผยแพร่โดยระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ (อินเทอร์เน็ต) ด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ และด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

จำแนกตามภารกิจของหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน กับด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราช

พัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ การกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมให้ ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการร่วมมือกันจัดทำแผนผังแม่บทการใช้ประโยชน์ ที่ดินราชพัสดุซึ่งมีส่วนราชการใช้ประโยชน์อยู่หลายหน่วยงานอย่างไม่คุ้มค่าโดยวางผังให้เป็นไป อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน กับด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนา รักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ การกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญเป็นลำดับ แรกต่อปัจจัยย่อยสามด้าน ได้แก่ ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่ หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของที่ดิน ราชพัสดุ และเผยแพร่โดยระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ (อินเทอร์เน็ต) และด้านการให้คำแนะนำและ ชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ โดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ การกิจเกี่ยวกับการส่งเสริม และหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสาม ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของที่ดินราชพัสดุและเผยแพร่โดยระบบ เทคโนโลยีสมัยใหม่ (อินเทอร์เน็ต) ด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดิน ราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ และด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ การกิจ เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน การกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัย ย่อยด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ การกิจอื่นๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราช พัตสดุ

จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัด หน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและ ประชาชน กับด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของที่ดินราชพัสดุและเผยแพร่โดยระบบ เทคโนโลยีสมัยใหม่ (อินเทอร์เน็ต) จำนวนเจ้าหน้าที่ 11-30 คนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อ ปัจจัยย่อยด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ โดยเจ้าหน้าที่ กรมธนารักษ์ จำนวนเจ้าหน้าที่ 31-50 คนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการให้ คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ กับด้านการให้

คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุทางเอกสาร จำนวนเจ้าหน้าที่ 51-100 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน จำนวนเจ้าหน้าที่ 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน กับด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

จำแนกตามจำนวนแปลงที่ดินที่หน่วยงานใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ โดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ จำนวน 2-3 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสามด้าน ได้แก่ ด้านการร่วมมือกันจัดทำแผนผังแม่บทการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุซึ่งมีส่วนราชการใช้ประโยชน์อยู่หลายหน่วยงานอย่างไม่มีค้ำค่าโดยวางผังให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน ด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ โดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ และด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ จำนวน 4-9 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน กับด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ จำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน กับด้านการร่วมมือกันจัดทำแผนผังแม่บทการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุซึ่งมีส่วนราชการใช้ประโยชน์อยู่หลายหน่วยงานอย่างไม่มีค้ำค่าโดยวางผังให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโดยรวมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน

จำแนกตามประเภทหน่วยงานบริหารราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน

จำแนกตามภารกิจของหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศ และภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านงบประมาณในการปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรในท้องถิ่น กับด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน ภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการใช้จ่ายเน้นหนักด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล ภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน กับด้านความยากจนหรือการขาดแคลนที่ทำกินของประชาชน ภารกิจอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ กับด้านความยากจนหรือการขาดแคลนที่ทำกินของประชาชน

จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านงบประมาณในการปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ จำนวนเจ้าหน้าที่ 11-30 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน จำนวนเจ้าหน้าที่ 31-50 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จำนวนเจ้าหน้าที่ 51-100 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ กับด้านการใช้จ่ายเน้นหนักด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล จำนวนเจ้าหน้าที่ 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรในท้องถิ่น

จำแนกตามจำนวนแปลงที่ดินที่หน่วยงานใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ กับด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน จำนวน 2 – 3 แปลงให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จำนวน 4 – 9 แปลงให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสี่ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้จ่ายเน้นหนักด้านสังคมของรัฐบาล ด้านอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรในท้องถิ่น ด้านความยากจนหรือการขาดแคลนที่ทำกินของประชาชน และด้านงบประมาณในการปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ จำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรในท้องถิ่น กับด้านความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน

4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมาย

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมายโดยรวมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ นโยบายของรัฐบาลด้านส่งเสริมพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น

จำแนกตามประเภทหน่วยงานบริหารราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป ส่วนที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

จำแนกตามภารกิจของหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสังคมทั่วไป ภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป กับด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม กับภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลด้านส่งเสริมพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป กับด้านนโยบายที่เปลี่ยนแปลงของรัฐบาลเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาล กับด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป ภารกิจอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป

จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน และจำนวนเจ้าหน้าที่ 31-50 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป จำนวนเจ้าหน้าที่ 11-30 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายที่เปลี่ยนแปลงของรัฐบาลเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนเจ้าหน้าที่ 51-100 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาล จำนวนเจ้าหน้าที่ 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

จำแนกตามจำนวนแปลงที่ดินที่หน่วยงานใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป จำนวน 2 – 3 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลด้านส่งเสริมพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 – 9 แปลงและจำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ

5. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม โดยรวมในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.20 โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษาและการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

จำแนกตามประเภทหน่วยงานบริหารราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

จำแนกตามภารกิจของหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศ และภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม และภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน กับภารกิจอื่นๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

ประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านจิตสำนึกของประชาชนในการช่วยป้องกัน ดูแล รักษาทรัพย์สินของรัฐ การกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยสี่ด้านได้แก่ ด้านการใช้หลักประนีประนอมในการจัดให้ผู้บุกรุกเช่าที่ดินราชพัสดุแทนการฟ้องขับไล่ ด้านความร่วมมือกันของส่วนราชการในการบริหารจัดการที่ดินราชพัสดุ ด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ กับด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน และจำนวนเจ้าหน้าที่ 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ 11-30 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านจิตสำนึกของประชาชนในการช่วยป้องกัน ดูแล รักษาทรัพย์สินของรัฐ กับด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ 31-50 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านจิตสำนึกของประชาชนในการช่วยป้องกัน ดูแล รักษาทรัพย์สินของรัฐ จำนวนเจ้าหน้าที่ 51-100 คน ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

จำแนกตามจำนวนแปลงที่ดินที่หน่วยงานใช้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง และจำนวน 2 – 3 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ จำนวน 4 – 9 แปลง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชนในการแก้ไขปัญหาระหว่างรัฐกับประชาชนเกี่ยวกับการบริหารที่ดินราชพัสดุ จำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชนในการแก้ไขปัญหาระหว่างรัฐกับประชาชนเกี่ยวกับการบริหารที่ดินราชพัสดุ กับด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

ส่วนที่ 5 ปัญหาในการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดพัทลุง

ปัญหาในการบริหารที่ดินราชพัสดุโดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.92 ทั้งนี้ ปัญหาสำคัญลำดับแรก ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ ค่าเฉลี่ย 3.28 รองลงมาคือขาดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ ค่าเฉลี่ย 3.26 การที่หน่วยงานครอบครองที่ดินราชพัสดุเป็นจำนวนมากหรือแปลงใหญ่ทำให้

ดูแลรักษาไม่ทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 2.98 ประชาชนในท้องถิ่นไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ดูแลรักษา ที่ดินราชพัสดุ ค่าเฉลี่ย 2.98 กฎหมายและระเบียบปฏิบัติไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ค่าเฉลี่ย 2.93 เจ้าหน้าที่ขาดความปลอดภัยในการดำเนินการดูแลบำรุงรักษา ป้องกันที่ดินราชพัสดุ ไม่ให้มีการบุกรุก ค่าเฉลี่ย 2.61 การให้บริการของเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ไม่ประทับใจ ค่าเฉลี่ย 2.39 ตามลำดับ นอกจากนี้มีปัญห่อื่น ๆ ที่ได้ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามบางราย คือ ปัญหา ความไม่คล่องตัวของส่วนราชการในการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุที่ได้รับบริจาค และปัญหาการบุกรุก ที่ดินราชพัสดุ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัด พัทลุง มีประเด็นที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร ที่ดินราชพัสดุ ทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ดินราชพัสดุ อยู่ในระดับ ความสำคัญมาก รองลงมาอีก 4 ด้านอยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเกือบถึงระดับ มาก ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/ กฎหมาย และด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ตามลำดับ แสดงว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวมีความสำคัญและมีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุ ซึ่งเป็นไปตามที่กล่าวไว้ในแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินการขององค์กร ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 2

2. เมื่อพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยย่อยของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร ที่ดินราชพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของที่ดินราชพัสดุ ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน มี ความสำคัญระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิ ศรีสุพรรณ (2539) ที่พบว่าควรรณา วิธีการจัดรูปที่ดินมาใช้ในการบริหารงานที่ราชพัสดุ โดยถือหลักการสำคัญว่าถ้ารัฐบาลและเอกชน หลายรายที่มีที่ดินติดต่อกันเป็นแปลงเดียวกัน สามารถร่วมมือกันจัดวางผังรูปที่ดินใหม่และจัดระบบ สาธารณูปโภคให้ที่ดินทุกแปลงอย่างทั่วถึง จะทำให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินของทุกฝ่ายเกิด ประโยชน์สูงสุด

2.2 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกของปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและ ประชาชน กับการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่

กรมธนารักษ์ มีความสำคัญระดับปานกลาง เกือบถึงระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยศ เหมะรัชตะ (2530) ที่พบว่าการดำเนินการปฏิรูปที่ดินมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณากร วัระทรัพย์ (2544) ที่พบว่าการจัดการที่ราชพัสดุมีปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

2.3 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการบริหารที่ราชพัสดุ ได้แก่ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ มีความสำคัญระดับปานกลางเกือบถึงระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจินตนา บุญบงการ(2542) ที่ว่าอิทธิพลทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกกิจการเป็นพลังที่อยู่ภายนอกองค์การเช่น แนวโน้มทั่ว ๆ ไปของเศรษฐกิจที่มีผลต่อองค์การ ระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นต้น

2.4 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมายที่มีผลต่อการบริหารที่ราชพัสดุ ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป มีความสำคัญระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยศ เหมะรัชตะ (2530) ที่พบว่า การดำเนินการปฏิรูปที่ดินมีปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบาย โดยการดำเนินงานที่ผ่านมายังขาดความแจ่มชัด เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอยู่หลายครั้ง และการบริหารงานไม่อาจทำได้เต็มที่เนื่องจากผลกระทบจากนโยบายทางการเมือง

2.5 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการบริหารที่ราชพัสดุ ได้แก่ ความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีความสำคัญระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิ ศรีสุพรรณ (2539) ที่พบว่าสาเหตุหนึ่งของการบุกรุกที่ราชพัสดุคือ ในอดีตส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุไม่ทำหน้าที่ในการปกครองดูแลอย่างทั่วถึง เมื่อมีการบุกรุกก็ปล่อยปละละเลยไม่แก้ไขปัญหาและปล่อยให้การบุกรุกขยายตัวออกเป็นชุมชนใหญ่ทำให้ยากต่อการแก้ไข

ข้อค้นพบ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัด พัทลุง มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 10 แปลงขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวม สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในระดับปานกลาง ส่วนผู้ใช้ที่ดินราชพัสดุ จำนวนน้อยกว่า 10 แปลง ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ 51 - 100 คน เป็นเพียงกลุ่มเดียวที่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เข้าถึงที่ดิน ในระดับมากที่สุด

2. สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมสำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมายในระดับมาก และให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยในระดับมาก เกือบครบทุกด้าน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป นโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสังคมทั่วไป นโยบายที่เปลี่ยนแปลงของรัฐบาลเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม และนโยบายของรัฐบาลด้านส่งเสริมพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยดังกล่าว ในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและหรือภายนอกประเทศ และภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและหรือควบคุมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน ให้ความสำคัญในระดับน้อยต่อปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐบาลในการนำที่ดินราชพัสดุในความครอบครองของส่วนราชการมาพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจ การพาณิชย์หรือแก้ไขปัญหาความยากจน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ 31 - 50 คน ให้ความสำคัญโดยรวมสำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมายในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 4 - 9 แปลง ให้ความสำคัญโดยรวมสำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง/กฎหมายในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

3. สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยเกือบทุกด้าน ในระดับสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญสำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโดยรวมในระดับมาก และให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยในระดับมากที่สุด คือ ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงเศรษฐกิจของประชาชน และความยากจนหรือการขาดแคลนที่ทำกินของประชาชน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง และไม่มีปัจจัยย่อยใดที่สำคัญระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านงบประมาณในการปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ ในระดับมาก สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ 51 - 100 คน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านการใช้จ่ายเงินหนักด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล ในระดับมาก สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงาน ที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 4 - 9 แปลง ให้ความสำคัญโดยรวมสำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและต่อทุกปัจจัยย่อย ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

4. สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านความเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ความสำคัญ ในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ 31 - 50 คน ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก และให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยในระดับมากเกือบทุกปัจจัย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงาน ที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 2 – 3 แปลง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านการเคารพสิทธิในที่ดินของผู้อื่นของประชาชน ในระดับมาก สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงาน ที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 4 – 9 แปลง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยด้านการใช้หลักประนีประนอมในการจัดให้ผู้บุกรุกเช่าที่ดินราชพัสดุแทนการฟ้องขับไล่ ด้านการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชนในการแก้ไขปัญหาระหว่างรัฐกับประชาชน เกี่ยวกับการบริหารที่ดินราชพัสดุ และด้านความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อวัฒนธรรม ภาษา และการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ในระดับมาก สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น

5. สำหรับปัจจัยด้านการสื่อสาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ความสำคัญลำดับแรกต่อปัจจัยย่อยด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามและประชาชน ด้านการให้คำแนะนำและชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุโดยเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ และด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ ในระดับมาก สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและหรือสิ่งแวดล้อม และภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์กรภาครัฐอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก และให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยในระดับมากเกือบทุกปัจจัย ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง อนึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ แม้โดยรวมจะให้ความสำคัญในระดับปานกลาง แต่ก็ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยในระดับมากเกือบทุกปัจจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ 11 – 30 คน และจำนวน 101 คนขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงานที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 2 – 3 แปลง และจำนวน 4 – 9 แปลงให้ความสำคัญโดยรวมในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดหน่วยงาน ที่ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 1 แปลง และจำนวน 10 แปลงขึ้นไปให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง

6. ปัญหาในการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดพิจิตรที่สำคัญ 2 อันดับแรก คือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการค้นพบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุ ดังนี้

1. เพื่อประโยชน์ในการใช้ที่ดินราชพัสดุทั่ว ๆ ไปและโดยเฉพาะการใช้ของหน่วยงาน ที่มีเจ้าหน้าที่ มากกว่า 50 คนขึ้นไป เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เข้าถึงที่ดินราชพัสดุ และต้องใช้ให้เหมาะสมกับทำเลที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างของที่ดิน ตลอดจนศักยภาพและมูลค่าของที่ดินด้วย

2. ควรทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานของกรมธนารักษ์ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ทำการให้คำแนะนำหรือประชุมชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุแก่หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะต้องให้ความสำคัญในการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการบริหาร ส่วนภูมิภาคและหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและ หรือสิ่งแวดล้อม และภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสนับสนุนองค์การภาครัฐอื่น ๆ ในเรื่อง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ นอกจากนี้ ควรกระตุ้นและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานราชการ บริหารส่วนกลางให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการสื่อสารให้มากขึ้น

3. การใช้ที่ดินราชพัสดุของหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่ ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งงานส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับ ประชาชนในพื้นที่ ควรต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจและการแก้ไข ปัญหาสังคมทั่วไป นโยบายที่เปลี่ยนแปลงของรัฐบาลเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงาน และนโยบาย ของรัฐบาลด้านส่งเสริมพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น และควรต้องมีการจัดหาที่ดินราชพัสดุไว้ เพื่อรองรับภารกิจตามนโยบายทางการเมือง

4. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปกครอง ดูแล และบำรุงรักษาที่ดินราชพัสดุให้เพียงพอ เช่น สร้างรั้วรอบที่ดิน ป้องกันการบุกรุก โดยเฉพาะจัดให้ เป็นลำดับต้น ๆ แก่หน่วยงานซึ่งมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 10 คน ซึ่งให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้มาก

5. ควรมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบใน การดูแลรักษาทรัพย์สินให้เห็นความสำคัญและเอาใจใส่ในการดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาค้างนี้
2. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ รวมทั้งสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ผู้เช่าที่ดินราชพัสดุ หรือผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved